

Producing The New Regressive Left

I vinteren 2011, da de folkelige oprør i den arabiske verden fyldte i nyhedsstrømmen i både danske og internationale medier, var vi mange, der blev grebet af forestillingen om at mennesker, når vi står sammen, kan skabe en bedre verden. I nogle måneder levede drømmen om, at det endelig var blevet tid til forandring, retfærdighed og demokrati i den arabiske verden. Virkeligheden viste sig desværre at være med kompliceret, og inden foråret kom, var det arabiske forår allerede ved at blive til efterår. I takt med at fortællingen mistede sit eventyrlige skær og i stedet blev til barsk virkelighed, dalede mediernes interesse for emnet. Mit ph.d.-projekt er henvendt til alle dem, der er nysgerrige på, hvad de folkelige oprør i 2011 satte i gang af ideologiske og politiske forandringer i den arabiske verden og til alle dem der har mod på at kaste begreber som progressiv og regressiv op i luften til revidering.

Den Nye Regressive Venstrefløj

I min afhandling *Producing The New Regressive Left: The Case of the Pan-Arab TV Station al-Mayadeen* går jeg på opdagelse i det arabiske medielandskab for at undersøge, hvordan ideologi formes og modelleres i samspil med politiske udviklinger. Med udgangspunkt i den pan-arabiske nyhedskanal al-Mayadeen undersøger jeg en vigtig og tiltagende politisk trend og ideologisk diskurs i den arabiske verden, som jeg betegner *Den Nye Regressive Venstrefløj*. Denne nye diskurs er opstået som et resultat af realpolitiske udviklinger, den formes gennem en tv-kanal, den appellerer til en befolkning, der skuer tilbage fremfor fremad og den er kendetegnet ved at trække på progressive idealer der omsættes til regressiv politikker.

Mere konkret er *Den Nye Regressive Venstrefløj* et resultatet af en ny tværgående ideologisk alliance mellem shiamuslimere, religiøse minoriteter, dele af venstrefløjen, sekulære kulturpersonligheder samt resterne af den strategiske modstandsalliance (Iran, Hizbollah, Syrien). Det er en spirende ideologiske koalition der forenes på tværs af verdenssyn og agendaer. *Den Nye Regressive Venstrefløj* bygger således på en fælles modstand mod Saudi-Arabiens voksende indflydelse – både religiøst, kulturelt, politisk, økonomisk og militært; fremstillingen af Syrien og Levanten som et symbol på modsætningen til denne indflydelse; afvisning af 'det arabiske forår'; troen på, at et globalt udsyn er en nødvendig strategi for at kunne modstå vestlig imperialisme; samt ikke mindst frygten for fremtiden. Denne frygt bunder i selvpfattelsen blandt grupperingerne i *Den Nye Regressive Venstrefløj*, hvor de ser sig selv som truede minoriteter, der lever i konstant fare, og derfor foretrækker status quo frem for forandringens iboende usikkerhed.

Relevans og motivation

Et forskningsprojekt som dette, der søger at skabe viden om ideologiske udviklinger og politiske logikker er af altafgørende interesse for os i Danmark og i Europa. Vi bliver nødt til at interessere os for de aktuelle samfundsmæssige debatter, der finder sted hos vores naboer i den arabiske verden. At denne viden er vigtig – og spændende – blev vist klar for alle da opstandene brød ud i 2011.

Da jeg tilbage I 2013, startede på dette forskningsprojekt var jeg nysgerrig efter at forstå de ideologiske udviklinger, som var blevet sat i gang af oprørerne. Jeg var optaget af at undersøge alternative stemmer til dem, der allerede havde fået mediernes og forskningens opmærksomhed. En oplagt kontekst for en sådan undersøgelse er det arabiske medielandskab, eller mere præcist de arabiske satellit tv-stationer, som spiller en helt central rolle for både den arabiske nyhedsstrøm og for den bredere arabiske offentlighed.

Al-Mayadeen

Al-Mayadeen er en pan-arabisk nyhedskanal, der i 2012 blev lanceret som konkurrent til al-Jazeera. Den Beirut-baserede Tv-station er således en vigtig repræsentant for arabiske satellitnyhedsmedier post-2011 og dens eksistens er tæt forbundet med de politiske udviklinger i den arabiske verden efter oprørerne i 2011. Samtidig kan dens etablering ses som en direkte reaktion på al-Jazeera's dækningen af oprørerne, hvor al-Jazeera's redaktionelle linje både skabte plads til og behov for en stemme som al-Mayadeen.

Siden al-Jazeera gik i luften i 1996 og satte gang i en reformation af arabiske nyhedsmedier, har kanalen formået at forene store dele af den arabiske offentlighed i en fælles modstand mod de siddende autoritære styrer og et løfte om at være de stemmeløses stemme. Arabiske nationalister, islamister og liberalister har i grove træk alle fundet plads på al-Jazeera's sendeflade frem til og med Mubaraks fald i 2011. Da oprørerne derimod spredte sig til Syrien, begyndt alliancen at knirke. Syrien og den syriske præsident Bashar al-Assad har i årtier været et symbol på en fortsat modstandskamp mod Israel, men i takt med at den syriske befolkning gik på gaderne blev dette billede udfordret. I første omgang blev uenighederne til en ideologisk kamp, hvor idealer som den fortsatte modstandskamp mod Israel blev udfordret af krav om demokrati.

For al-Jazeera betød det en opløsning af alliancen, hvor arabiske nationalister i stor stil valgte at forlade kanalen, da den efter en lidt tøvende start, valgte at bakke fuldt op om det syriske oprør. En af dem, der forlod al-Jazeera i protest over den pro-oprørske linje var den berømte journalist og programvært Ghassan bin Jeddo. Et år efter sin opsigelse stod bin Jeddo i spidsen for den nye kanal al-Mayadeen.

Syrien og konflikten i Syrien har således helt fra starten været et vigtigt omdrejningspunkt for al-Mayadeen, men kanalen handler om andet og mere end Syrien. Den indgår i den magtkamp, der udspiller sig i regionen mellem Saudi Arabien og Iran, og den lægger sig i mange tilfælde så tæt op ad iranske interesser at de mange rygterne omkring iransk finansiering formegentlig ikke er helt ubegrundede. Hvad der dog gøre al-Mayadeen til mere end blot et iransk talerør, er kanalens stor fokus på arabisk kunst og kultur og i særdelshed kunst og kultur, som er knyttet til 1970'ernes venstreorienterede miljøer og idealer. Samtidig forsøger kanalen at løfte sig ud over en arabiske kontekst ved at indgå i tætte samarbejder med henholdsvis Cubansk stats-tv og den pan-latinamerikanske tv-kanal TeleSur. Begge samarbejdspartnere, der underbygger den venstreorienterede agenda og gør det muligt at promovere ideen om 'det revolutionære Syd'.

Progressiv eller regressiv?

I afhandlingen undersøger jeg begreberne progressiv og regressiv som et gennemgående tema for Den Nye Regressive Venstrefløj – ligesom jeg i titlen leger med den umiddelbare modsætning mellem regressiv og venstreorienteret. På al-Maydeen hyldes værdier, der traditionelt opfattes som progressiv som fx sekularisme, religiøs pluralisme, folkelige revolutioner, antikolonialisme, den fortsatte kamp for palæstinenserets rettigheder, kampen mod neo-liberalisme og kampen for kvinders rettigheder. Det paradoksale er dog, at disse umiddelbart progressive idealer på al-Mayadeen omsættes til politiske mål der rimer mere på regressive så som ønsket om at bevare tingene som de var, en præference for 'en stærk leder', sikkerhed og stabilitet frem for folkets stemme og politisk forandring, samt nationalisme patriotisme som de ultimative moralske idealer, og fremstillingen af Iran med dets autoritære politiske system og religiøse fundamentalistiske ideologi som progressiv.

Et eksempel på, hvorledes dette finder sted, er kanalens store offentlige fejring af Jamila Bouhired en ældre kvindelig frihedskæmper fra den algeriske frihedskamp mod den franske kolonimagt i 1960'erne. I december 2013 arrangerede al-Mayadeen et stort kulturelt event, hvor kunstnere, intellektuelle og kulturpersonligheder fra hele den arabiske verden var inviteret. Her blev Bouhired hyldet for sin kamp mod kolonialisme og for kvinderettigheder ligesom hun blev fejret som et symbol for en tid, hvor kvinder kæmpede side om side med mænd og en tid, hvor arabisk solidaritet stadig havde værdi. Festsalen var fyldt med kunstnere, som toppede i 1970'erne og forbindes med den arabiske venstrefløj og kampen for Palæstina. MEN på samme tid blev fejringen brugt til at miskreditere de nutidige folkelige oprør og til at sende et besked om at rollemodeller findes i fortiden frem for nutiden. Derudover blev Bouhireds politiske støtte til Hizbollah og Bashar al-Assad brugt til at forbinde fortidens folkelige frihedskamp med nutidens nedkæmpning af folkelige oprør.

Udover denne fejring af Bouhired undersøger jeg også stationens tilgang til Palæstina og dens genlancering af et heroisk modstandsnarrativ; det kulturelle talkshow Bayt al-Qasid hvor det at være en engageret kunstner udmønter sig i støtte af al-Assad; ramadanprogrammet Harrir Aqlak's ønske om at lancere en intellektuel renæssance og promovere et budskab om religiøs pluralisme; og til sidst al-Mayadeen's samarbejde med den pan-latinamerikanske TV-station TeleSur og stationens ambitioner om at etablere et medienetværk på tværs af 'det revolutionære syd'.

Jeg argumenterer for, at dette tilsammen etablerer en ideologisk diskurs, som promoverer traditionelle venstreorienterede progressive værdier, samtidig med at omsætningen af disse værdier til politiske virkeligheder ofte tager form af regressive politiske positioner. Dette projekt er baseret på et studie af al-Mayadeen, men jeg mener i høj grad at den ideologiske diskurs *Den Nye Regressive Venstrefløj* findes langt uden for al-Mayadeen's redaktion og sendeflade. Jeg ser *Den nye Regressive Venstrefløj* som et udtryk for en ideologisk udvikling, som ikke kun finder sted i den arabiske verden men på internationalt plan. Venstrefløjen i Europa er også udfordret af mange af de samme dilemmaer som konflikten i Syrien har synliggjort, ligesom den er splittet over

prioriteringen af ideologiske værdier og koncepter. Derudover, må denne ideologiske diskurs også ses i kontekst med en generel tendens til at autoritære idealer vinder frem på bekostning af demokratiske værdier og af den menneskerettighedsdiskurs, der indtil for kort tid siden udgjorde de (officielle) internationale spilleregler.